

Uitvoerbaarheidstoets decentrale overheden: wat is uw belang daarbij?

Tom van der Lelij
Ministerie van BZK

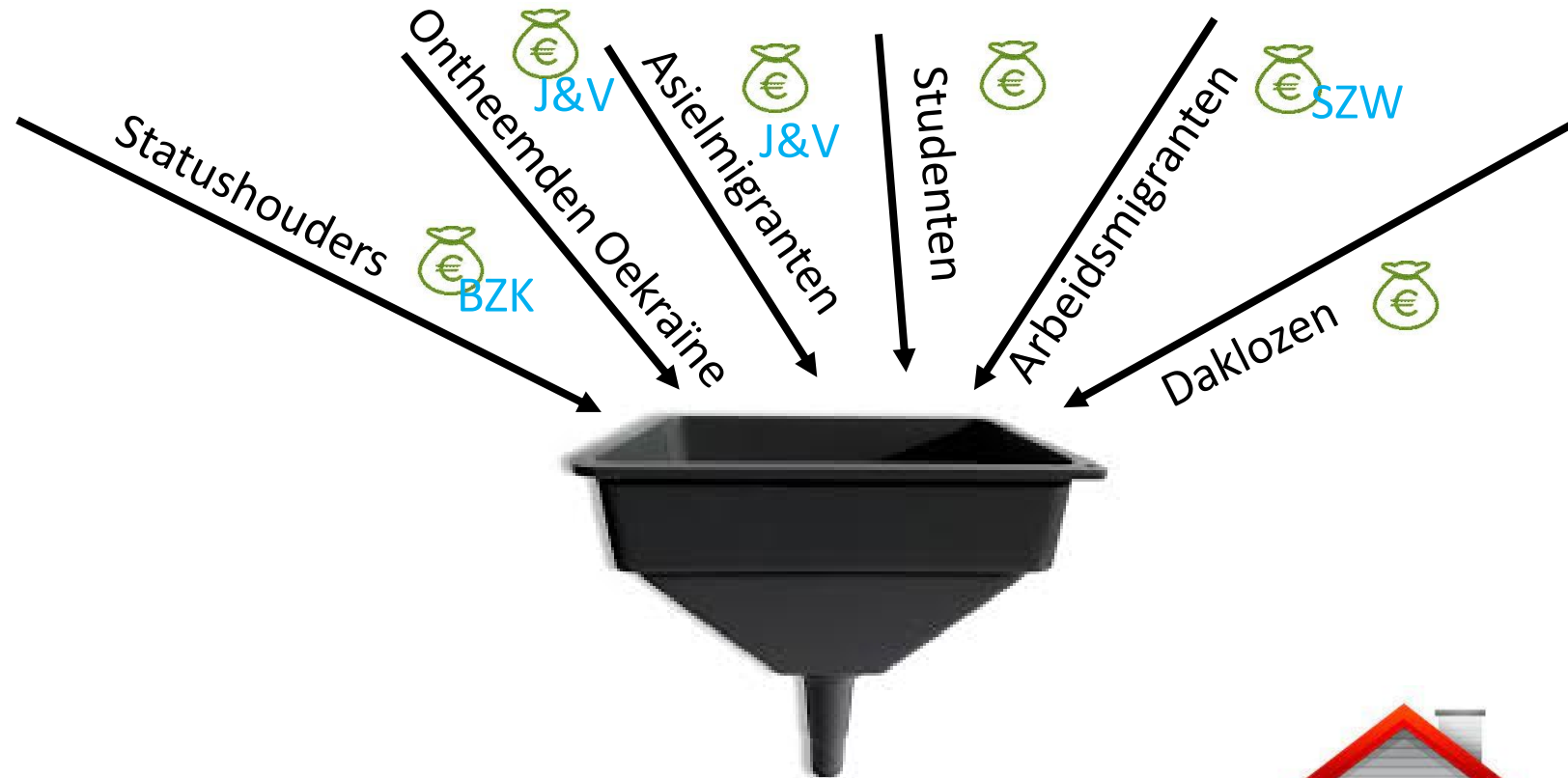
Inhoud workshop

- 1. De gemeentelijke praktijk: wat voorbeelden**
- 2. Wat is de UDO**
- 3. Casus / rollenspel**

Maar nu eerst:

- Gemeente, GR, adviseur of....**
- Waarom deze workshop?**
- Wie weet al wat de UDO is?**

Gefragmenteerd beleid

Opdracht gemeenten:

- Zoeken van een woning / locatie waar mensen kunnen wonen
- Gemengde woonvoorzieningen?

Opgaven voor gemeenten

Asielopvang

Uitvoeringsagenda
Flexibilisering Asielketen

→ *Spreidingswet*

Opvang OEK

Art. 2c Wet Verplaatsing
Bevolking (WVB)

→ *Tijdelijke Wet OEK*

Huisvesting Statushouders

Rapport
'een thuis voor iedereen'

Integratie Statushouders

Wet inburgering 2021
Participatiewet

Landelijk:
75.500 plekken

Landelijk:
90.000 – 135.000

Landelijk:
22.200 SH 2023-I

- Inburgeringsroutes
- Taalonderwijs
- NT2 Docenten
- Zorg
- Ondersteuning
- Nieuwkomersonderwijs
- ISK en PO taalklassen
- Etc.

165.500 – 210.500

2023-II en verder:
Hogere taakstelling

min. 50% - 80% zal blijven

Inwilligingspercentage 85%

Ondersteuning bij het samenleven in buurten en wijken
WRR rapport *'samenleven in verscheidenheid'*

Voorbeeld 1: Leerbaarheidstoets

De leerbaarheidstoets leggen inburgeraars aan het begin van hun inburgeringstraject af als onderdeel van de brede intake bij de gemeente.
De leerbaarheidstoets geeft antwoord op de vraag welke leerroute op taalniveau voor de inburgeraar haalbaar is.

18 jaar

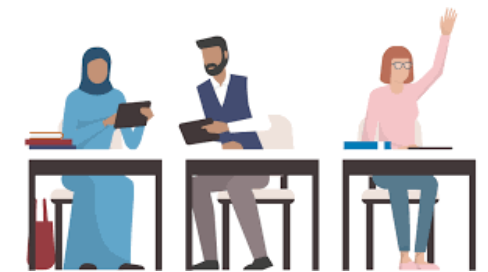
- Onderwijs
- Zicht op kwaliteiten en capaciteiten
- Zicht op persoonlijkheid
- Advies van de school voor routes

Inburgeren: 3 leerroutes

8 – 10 weken

- Uitschrijving ISK
- 8 weken inschrijving DUO portaal
- Oproep leerbaarheidstoets
- Start inburgering

Gemeente moet zorgen voor overbruggingstraject

Voorbeeld 2: Asielopvang

COA ontvangt financiering per beslapen bed

Opdracht COA:

- voldoende opvangplekken
- Iedereen een dak boven het hoofd
- Kleinschaligheid is niet betaalbaar

Constante crisis
Geen basisniveau

- Afbouwen locaties
- Verminderen medewerkers
- Sluiten locaties

- Realisatie locaties
- Aantrekken medewerkers COA
- Draagvlak buurt

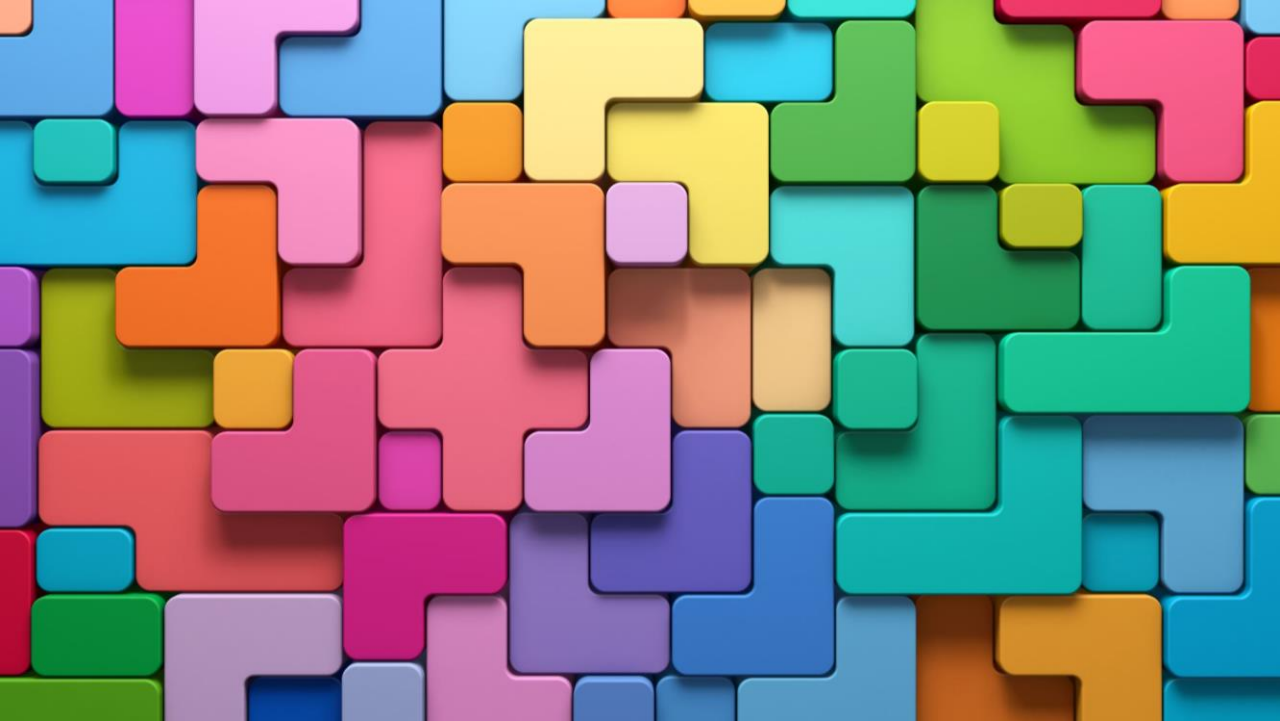
Doel Gemeente:

- Voldoende opvangplekken
- Leefbaarheid in buurten en wijken
- Ondersteuning van samenleven in verscheidenheid
- Kleinschalige opvang die hierbij past

5 handvatten

- 1. Gebruik de UDO als leidraad voor een gezamenlijk proces.**
- 2. Maak afspraken over dat gezamenlijke proces.** Wat zijn belangrijke momenten? Houd rekening met termijnen voor bestuurlijke consultatie van gemeenten (2 maanden cf Code Interbestuurlijke Verhoudingen) en uitvoeringstoets (3 maanden).
- 3. Betrek de gemeentelijke praktijk.** Uitvoerbaar beleid maken voor 342 organisaties is geen sinecure. Gemeenten zijn geen uitvoeringsorganisaties, maar een eigenstandige bestuurslaag. Zorg daarom dat de praktijk vanaf het begin aan tafel zit. Heb daarbij oog voor de diversiteit van gemeenten: zorg met de VNG voor een klankbordgroep van gemeenten en de benodigde uitvoeringstoetsing. Blijf gedurende het traject denken vanuit inwoners en uitvoering: hoe pakt het beleid in de praktijk uit en hoe hangt het samen met andere initiatieven?
- 4. Blijf redeneren vanuit de maatschappelijke opgave.** Welk probleem wil je oplossen: sluit de gekozen oplossingsrichting daar nog bij aan?
- 5. Zorg voor een continue feedbackloop met de praktijk.** Zorg dat praktijksignalen na invoering van de wet ergens kunnen landen. Zorg voor een continue leerproces ook na invoering, met de optie om zaken in de wet aan te passen als het in de praktijk niet blijkt te werken. Maak hierover in de beleidsvoorbereiding afspraken.

**Wat is de UDO
eigenlijk?**

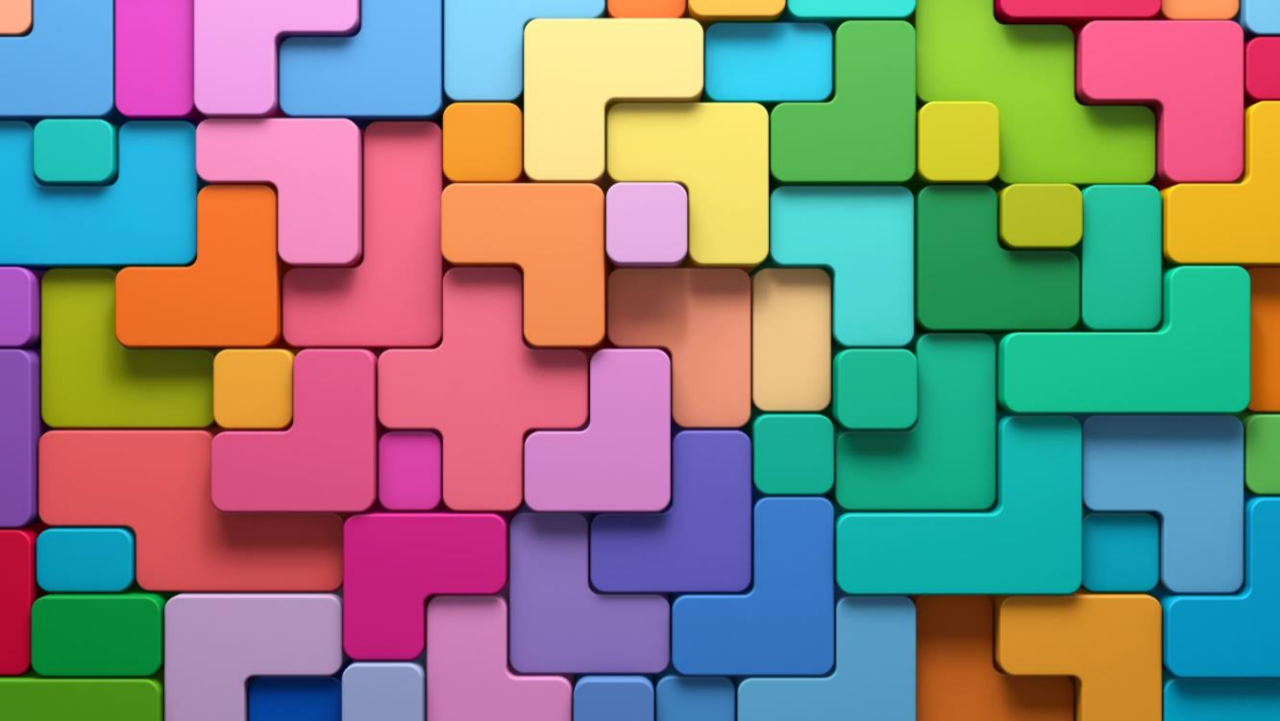
Een **filosofie**

Een **proces én**

Een **product**

UDO in vijf stappen

Stap 1: vakdepartement betreft zo snel mogelijk betrokken koepel(s) en BZK

Stap 2: zij bepalen samen hoe omvangrijk de UDO moet zijn

Stap 3: samen bepalen of een externe partij wordt ingeschakeld (bv voor art-2 onderzoek), raadplegen gemeenten, samenhang andere UDO's, uitvoeringstoets/nader onderzoek nodig op voorkeursoptie?

Stap 4: uitwerking van de vijf vragen Beleidskompas

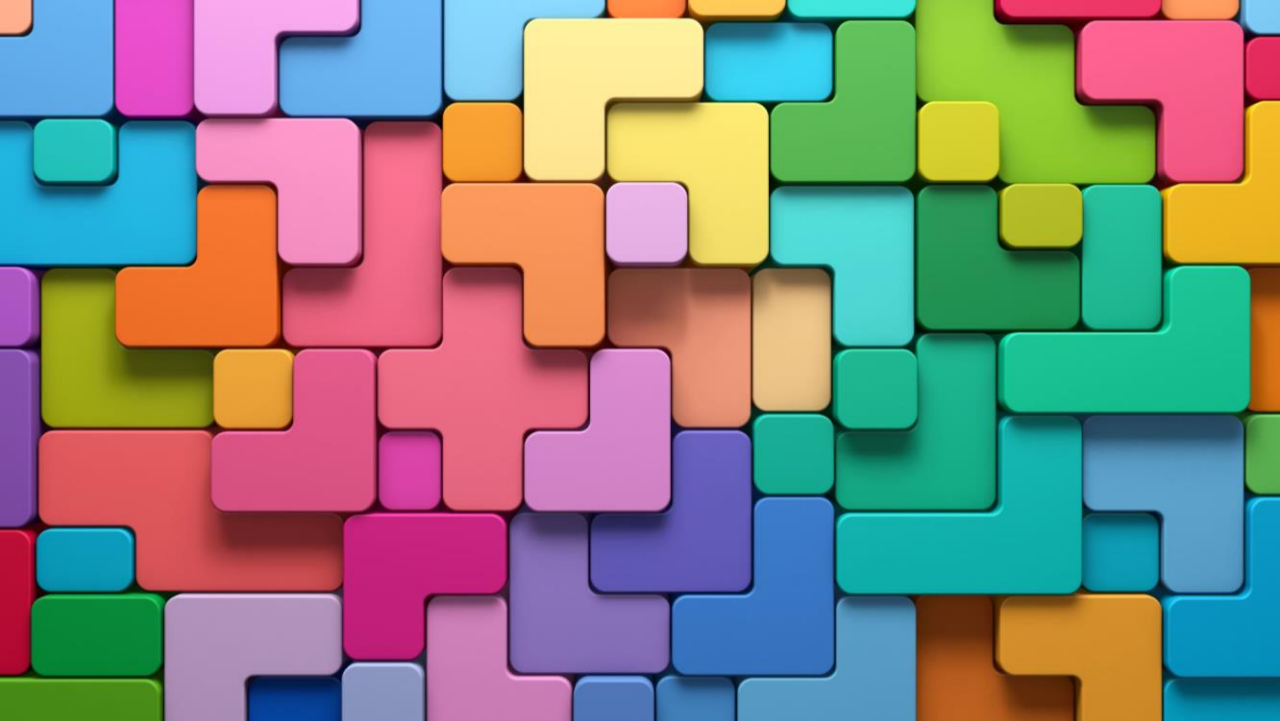
Stap 5: consultatie, openbaarmaking UDO c.a. en reactie koepel(s) door vakdepartement

Vakdepartement: penvoerder

BZK: advies over proces en bestuurlijke en financiële randvoorwaarden adhv Normenkader interbestuurlijke verhoudingen

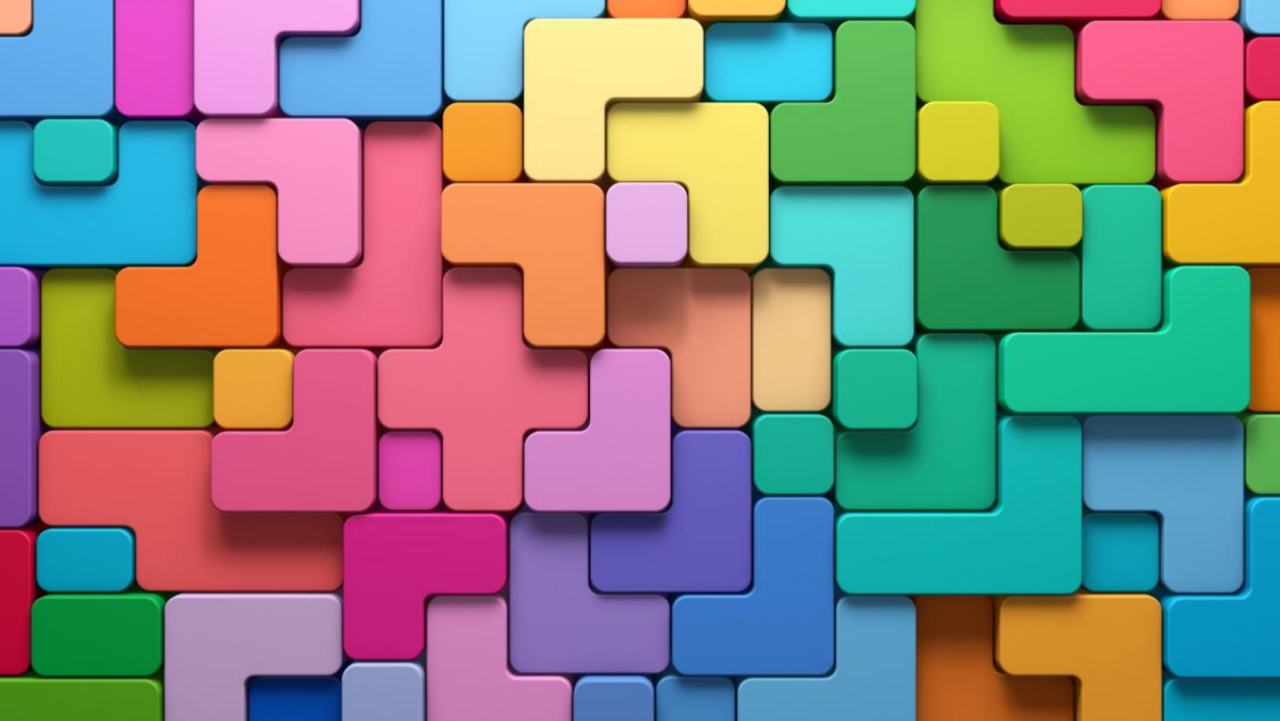
Beleidskompas

- **Draag bij**
- **Denk mee**

Uw belang?

Meer informatie?

- [Uitvoerbaarheidstoets decentrale overheden en Normenkader interbestuurlijke verhoudingen | Kenniscentrum voor beleid en regelgeving \(kcbr.nl\)](#)
- [Beleidskompas | Kenniscentrum voor beleid en regelgeving \(kcbr.nl\)](#)
- [Code Interbestuurlijke verhoudingen \(Ibv\)](#)
- [Handleiding UDO](#)
- [Normenkader Ibv](#)
- [Actieprogramma Sterk bestuur](#)

En dan nu de casus!

**Vorrangsregel asielzoekers
Horst aan de Maas maakt veel los**

**Ter Apel kan het niet alleen:
wanneer komt beloofde hulp?**

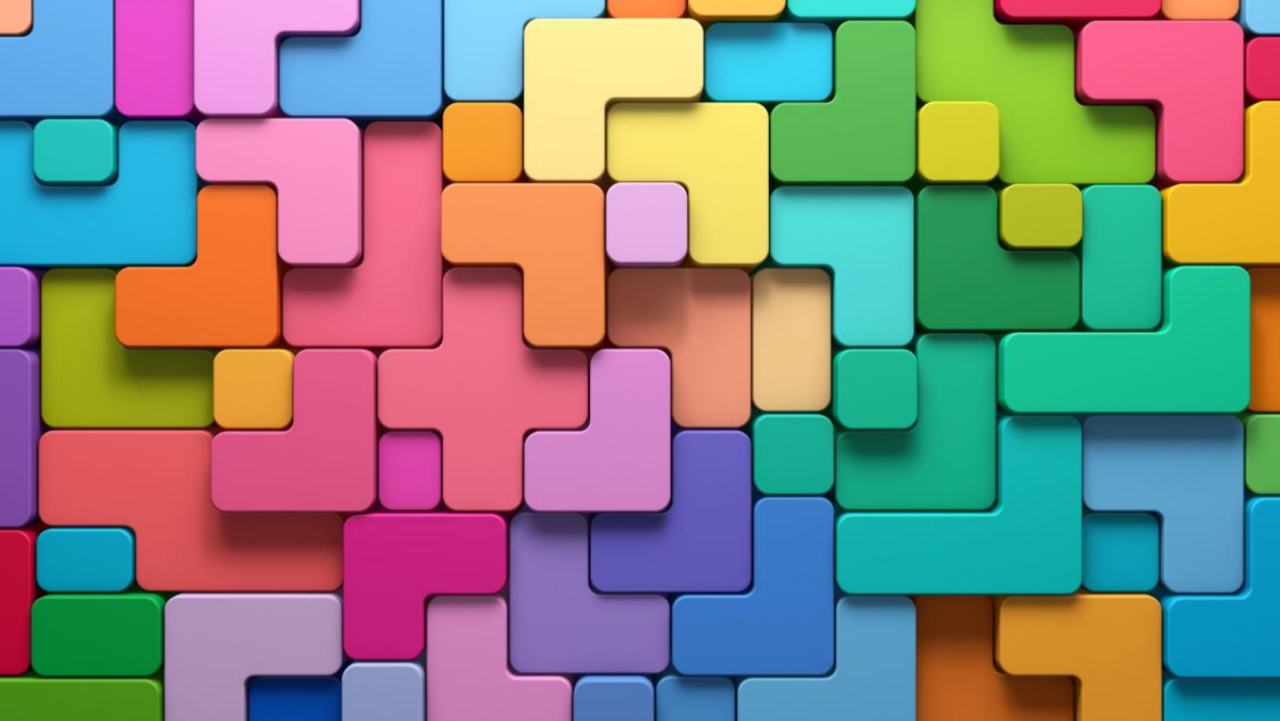
**194 gemeenten bieden al tien jaar geen
asielopvang**

Opdracht stass J&V aan zijn ambtenaren

1. Ontwerp contouren wetsvoorstel spreiding asielopvang
2. Het betreft spoedwetgeving (er is haast bij)
3. COA: niet meer afhankelijk van vrijwillige medewerking gemeenten, maar
4. voorkom zoveel mogelijk dwang (= draagvlak coalitie)
5. Verdeling per provincie over gemeenten via PRT 's (provinciale regietafels)
6. JenV is verantwoordelijk voor landelijk dekkende verdeling
7. Bereid de contouren voor via UDO/Beleidskompas
 - ➔ Wat is de essentie van de UDO/Beleidskompas aanpak van J&V?

Partijen en hun opvattingen

- **J&V**
 - ➔ Draagvlak binnen coalitie, kamers (minimale dwang, maximale beperking instroom)
- **FIN**
 - ➔ Beperking kosten: accent op artikel 2 Fwv ipv 108 lid 3 Gw, alleen nieuwe taken vergoeden
- **BZK**
 - ➔ Uitvoerbare wet: geen perverse prikkels, opgave direct duidelijk, positie toezicht
- **COA**
 - ➔ Menswaardige opvang, zicht op de asielzoekers, kwaliteitskader tbv kleinschaligheid
- **VNG**
 - ➔ Uitvoerbaarheid beter: verbeteren verdeelsystematiek, minder gefragmenteerd, kleinschalig
- **IPO**
 - ➔ Uitvoerbare verdeling, rol toezicht duidelijker, uitruil asielzoekers-statushouders verhelderen

Dank voor jullie aandacht

